

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.456/2016/5. szám

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú eljárásban dr. Küzmös Imre ügyvéd (cím) által képviselt, a fellebbezési eljárásban személyesen eljáró felperes neve **ny.-i** (cím) lakos felperesnek - a dr. Stefán Éva ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen határozat megsemmisítése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.20.793/2015/20. számú ítélete ellen az alperes által 23. sorszám alatt előterjesztett és 24. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A alperest a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság Pk...../..../2. számú végzésével vette nyilvántartásba. A felperes az alperes tagja.

Az alperes vezetősége a 2015. február 19-én megtartott ülésén hozott 7/2015. számú határozatával az alapszabály 9. § 3/b) pontja alapján a felperes tagsági viszonyát törléssel megszüntette 2015. február 19-i hatállyal. A határozat indokolása szerint a felperes 2012. június 29. és 2014. március 30. között a felügyelő bizottság elnöke, 2014. március 30. és 2014. augusztus 12. között az egyesület titkára volt. A megbízatása alatt feladatát nem kellő gondossággal látta el „felperes neve rájött az általa elkövetett súlyos hibákra és lemondott, elkerülve a fegyelmi felelősség alá vonást”. Lemondását követően szinte havonta (alaptalanul) a főügyészséghez fordult különböző ügyek felülvizsgálata kapcsán. Súlyosan megszegte az alapszabályban, az SzMSz-ben, a közgyűlés és az egyesület vezetősége határozataiban foglaltakat tisztségviselőként és tagként is. Tisztségviselőként nem tájékoztatta az elnököt, a közgyűlést az általa tapasztaltakról, ehelyett tisztségéről lemondott és a főügyészséghez fordult. Magatartásával tagsági kötelezettségeit elhanyagolta, megszegte. 2014-ben egy alkalommal sem volt horgászni a fogási napló tanúsága szerint, így az egyesület céljaival (alapszabály 2. §) ellentétes magatartást tanúsított. Tájékoztatta a határozat a felperest arról, hogy azzal szemben a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Nyíregyházi Törvényszékhez fordulhat keresettel.

A felperes határidőben előterjesztett keresetében kérte az alperes vezetősége 7/2015. számú határozatának megsemmisítését és az alperes költségben való marasztalását. Arra hivatkozott, hogy a határozat gyakorlatilag nem adta indokát a döntésnek. Elismerte, hogy az alperesnél fellépő súlyos szabályszegések és törvénytértekek miatt több esetben fordult az egyesület működése fölött

törvényességi felügyeletet ellátó Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészséghez a törvényes működés helyreállítása érdekében, de ennek oka az volt, hogy az egyesület vezetősége a törvénysértések megszüntetése érdekében bejelentései ellenére nem intézkedett. Állította, hogy az ügyészséghez való fordulás jogában az egyesület őt nem korlátozhatja, e cselekményével törvénysértést nem követett el. Megjegyezte, hogy a horgászás az egyesület tagjának joga, de nem kötelezettsége.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes nyolc esetben tett feljelentést az ügyészségnél az alperessel szemben. Az alapszabály, az SzMSz és a felügyelő bizottság ügyrendje értelmében a helyes eljárási rend az lett volna, ha az észlelt hiányosságok orvoslása végett az egyesület megfelelő szervéhez fordul a felperes, aki ezzel szemben az ügyészségnél tett alaptalan bejelentéseket, amelyeket a szervezet megelégett.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperes vezetőségének 2015. február 19-én hozott 7/2015. számú határozatát megsemmisítette, s kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 99 500 forint perköltséget. A határozata indokolásában kifejtette, hogy a perbeli jogvita elbírálására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezéseit kellett alkalmazni. A Ptk. 62. § (6) bekezdése értelmében az egyesület szervei által hozott jog- vagy alapszabálysértő határozat megsemmisítése iránt bármely tag a határozat tudomására jutásától számított 30 napos jogvesztő határidőben pert indíthat. Az alperes vezetősége 7/2015. számú határozatának a jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatása azonban megítélése szerint ennek ellenére téves volt, mert az alapszabály értelmében az a tag, aki a vezetőség törléséről szóló határozatát törvénysértőnek tartja, a közgyűléshez jogosult fordulni jogorvoslattal. A téves jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatás önmagában a vezetőség határozatának megsemmisítését eredményezi.

A vezetőség határozatának indokolásában írtakkal kapcsolatban rámutatott, hogy a létesítő okirat szerint az egyesület tagja jogosult horgászni, e jogosultság azonban nem tehető kötelezettséggé. A határozat további indokai általánosságban megfogalmazott indokok, ám az alapszabály 9. § 1/c), illetve 3/b) pontja alapján annak a tagnak a tagsági viszonya szüntethető meg törléssel, aki a tagsági kötelezettségeit elhanyagolja vagy megszegi, illetve az egyesület alapszabályának 2. §-ában meghatározott célokkal ellentétes magatartást tanúsít. Elvárható az erre alapított határozattól, hogy az pontosan körülírt, konkrétan meghatározott, bizonyítékokkal alátámasztott magatartásokat, mulasztásokat írjon a tag terhére, mert csak ez esetben lehet megalapozott a tagsági viszonyának törléssel való megszüntetése. Hangsúlyozta, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészségtől beszerzett iratokból megállapíthatóan a felperes három esetben fordult az ügyészséghez bejelentéssel, s mindhárom alaposnak bizonyult, azok alapján a törvényességi felügyeletet ellátó szerv jelzéssel, illetve felhívással fordult az egyesülethez, így nem valós az az indok, hogy a felperes havonta alaptalanul fordult volna a törvényességi felügyeletet ellátó szervhez. Az alperes hivatkozására tekintettel kitért a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.585/2015/2. számú végzésében írtak értelmezésére, s kiemelte, hogy e határozatában az ítéltábla bár megállapította, hogy az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) ugyan nem követeli meg a civil szervezettől a demokratikus működés elvének érvényesítését, azt azonban a határozat nem tartalmazza, hogy nem szükséges konkrétan és pontosan meghatározni, hogy a tag mely kötelezettségét hanyagolta el vagy szegte meg, és mely időpontban, és azt sem mondta ki, hogy nem szükséges az ilyen törölt tagnak biztosítani a lehetőséget, hogy a rendes jogorvoslati út igénybevételeivel a közgyűlés előtt elmondhassa álláspontját, előadhassa védekezését, bizonyítékait. Összességében azt állapította meg,

hogy a határozat indokolásában írtak alapján a felperes tagsági viszonya törléssel nem szüntethető meg, ezért a határozatot megsemmisítette.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest perköltség megfizetésére. E címen a felperes által lerótt 36 000 forint kereseti illetéket vette figyelembe, tekintettel arra, hogy az alperes nem igazolta, hogy őt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pontja értelmében az illetékmentesség megilletné, s elszámolta a felperes képviselőjének a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megállapított munkadíját a 4/A. § (1) bekezdése szerinti általános forgalmi adóval növelt összegben.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását. Azzal érvelt, hogy a törvényszék alapszabály-ellenesen hivatkozott arra, hogy a vezetőség határozatával szemben a tag a közgyűléshez jogosult jogorvoslattal fordulni. Megjegyezte, hogy a törlésre okot adó körülmények között a vezetőség nem vette figyelembe azt, hogy a felperes 2014-ben nem horgászott, csupán azért jegyezte meg e tény, mert a felperes tevékenysége csak az egyesület sorozatos feljelentgetésében nyilvánult meg. Ezzel pedig az egyesület céljainak megvalósítását veszélyeztette. Sértőnek találta, hogy az ítélet szerint a vezetőség határozata csak általánosságokat tartalmaz. Ezzel szemben konkrét tény, hogy a felperes abban az időszakban, amíg vezető tisztségviselő volt, mindent rendben talált, tisztségeinek megszűnte után azonban több feljelentéssel élt az ügyészség felé, amelyekkel jogait rendeltetés-ellenesen, közösség-ellenesen gyakorolta. Hivatkozott arra, hogy az irányadó eljárási rendet az alapszabály tartalmazza, s az meghatározza azt is, hogy milyen esetben lehet az ügyészséghez fordulni, ezt a rendet azonban a felperes nem tartotta be.

A felperes személyesen előterjesztett ellenkérelmében a törvényszék határozatának helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, érdemben megalapozott, helyes döntést hozott, annak indokolását azonban az ítéletábra az alábbiak szerint helyesbíti:

Az ítéletábra nem ért egyet a törvényszék azon álláspontjával, hogy az alperes vezetősége 7/2015. számú határozatának jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatása téves lenne, mert a tag a számára sérelmes vezetőségi határozattal szemben a közgyűléshez jogosult jogorvoslattal fordulni.

Az alperes 2013. január 20-i keltezésű alapszabálya 12. § 3. pontja szerint a vezetőség dönt a tagfelvételi és törlési kérdésekben. A 12. § 13. pontja kimondja, hogy a közgyűlés két ülése között - halaszthatatlan és rendkívüli esetben - dönthet a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben, amelyekről a soron következő közgyűlésen köteles beszámolni. A vezetőség ilyen döntéseit a közgyűlés megerősítheti, megváltoztathatja, megsemmisítheti.

A létesítő okirat 10. § 2.f) pontja úgy rendelkezik, hogy a közgyűlés megsemmisíti a vezetőség és a bizottságok jogszabályba vagy alapszabályba ütköző rendelkezéseit.

Az alapszabály 9. § 3. pontja kimondja, hogy a közgyűlés - annak két ülése között a vezetőség - előzetes felhívás és mérlegelés nélkül törli az egyesület tagjai közül azt a tagot, akivel szemben az a)-d) pontokban meghatározott körülmények fennálltát állapítja meg.

Az ítéltábla álláspontja szerint két közgyűlés között az egyesület ügyvezető szerve, a vezetőség jogosult határozatot hozni a tag tagsági viszonyának törléssel való megszüntetéséről. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 62. § (6) bekezdése értelmében az egyesület szervei által hozott jog- vagy alapszabálysértő határozat megsemmisítése iránt bármely tag a határozat tudomására jutásától számított harminc napos jogvesztő határidőben pert indíthat. A 7/2015. számú vezetőségi határozat ennek megfelelően tájékoztatta arról a felperest, hogy a határozattal szemben bírósághoz fordulhat. Tény, hogy az alapszabály idézett rendelkezései értelmében a vezetőségnek be kell számolnia a közgyűlés részére a hozott határozatairól, de függetlenül attól, hogy azzal szemben az érintett tag élt-e perindítási jogosultságával. A közgyűlés a tájékoztatás alapján többféle határozatot hozhat, adott esetben jogosult a vezetőség határozatának megsemmisítésére is, abban az esetben is, ha a tag a vezetőség határozatának felülvizsgálatát nem kezdeményezte. A vezetőségi határozat ekként tehát nem jogorvoslati kérelem eredményeként kerül a közgyűlés elé, az nem az ügyvezető szerv határozata elleni fellebbezést elbírálva hoz határozatot a tag tagsági viszonyának törléssel való megszüntetése kérdésében. Az alperes létesítő okiratának ez a szabályozása kétségtelenül sajátos, mert előfordulhat az a helyzet is, hogy a vezetőség határozatát a közgyűlés megsemmisíti, holott időközben az érintett tag a vezetőségi határozat felülvizsgálata iránt pert indított. Ebben az esetben azonban a közgyűlés határozatával a tag sérelme orvoslást nyer és így a bírósági eljárás feleslegessé válik.

Összességében az ítéltábla azt állapította meg, hogy a felperes tagsági viszonyát törléssel megszüntető vezetőségi határozat hozatalakor az alperes alapszabályának eljárási rendre irányadó rendelkezései sérelmet nem szenvedtek.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a vezetőségi határozat érdemével kapcsolatos megállapításait az ítéltábla osztja, azokat megismételni nem kívánja. A fellebbezésben írtak kapcsán mindössze annyival egészíti ki, hogy az alperes alapszabálya 19. §-a a szervezet felügyelő bizottságára vonatkozó szabályokat tartalmazza. Az itt található 4. pont szerint „ha a felügyelő bizottság ellenőrzése során hiányosságot állapít meg, arról haladéktalanul tájékoztatja az elnököt, súlyosabb esetben a közgyűlést”. A felügyelő bizottság elnöke az egyesület szervezeti és működési szabályzata, illetve a fegyelmi bizottság ügyrendje szerint is a közgyűléshez kell forduljon az észlelt hiányosságok esetén. Az ítéltábla rendelkezésére álló iratok szerint azonban a felperes az ügyészséghez csak a felügyelő bizottsági elnöki, illetve titkári tiszte megszűnte, 2014. augusztus 12. után fordult, ezért az SzMSz, illetve az ügyrend előírásai akkor őt már nem kötötték. Az egyesület tagja azzal, hogy a szervezet törvényes működésének helyreállítása végett a törvényességi felügyeletet ellátó ügyészséghez fordul - akár több esetben is - nem követ el az egyesület céljait veszélyeztető magatartást, ellenkezőleg, azzal, hogy az ügyészségnél kezdeményezi a törvényes működés helyreállítása iránti intézkedést, a célok megvalósítását segíti elő.

Az alperes által hivatkozott ítéltáblai végzés kapcsán az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az alperes fellebbezésében megjelölt Pkf.II.20.585/2015/2. számú határozata az alperes változásbejegyzés iránti nemperes eljárásában hozott végzése. Ebben - egyebek mellett - azt fejtette ki, hogy az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) nem követeli meg a civil szervezettől a demokratikus működés elvének érvényesítését (szemben az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 6. § (1) bekezdésében írtakkal), ezért nem tekinthető törvénysértőnek az alperes 2015. június 7-i közgyűlésén elfogadott módosított alapszabálya azon rendelkezése, mely lehetővé teszi a tagsági viszony törléssel való megszüntetését az esetben is, ha a tag tagsági kötelezettségeit elhanyagolja vagy megszegi, az egyesület céljával ellentétes magatartást tanúsít. Ugyanakkor e határozatában az ítéltábla azt is hangsúlyozta, hogy a Ptk. 3:35. §-a alapján a tag bírósághoz

fordulhat, s kérheti az önkényes, megalapozatlan, tényekkel ellentétes döntés hatályon kívül helyezését. Az ítélet tábla - szemben az alperes fellebbezésében írtakkal - elfogadhatatlannak tartja, hogy a civil szervezet létesítő okiratába a tagok jogszabályokkal ellentétes rendelkezéseket alkossanak, az ilyen létesítő okirat keltének nyilvántartásba vételére nem kerülhet sor, ahogyan az ítélet tábla határozata értelmében az alperes 2015. június 7-i keltezésű alapszabályát sem lehetett nyilvántartásba venni.

A kifejtettek értelmében az ítélet tábla azt állapította meg, hogy az alperes vezetőségének 7/2015. számú határozata megalapozatlan - alapszabály-, így egyben törvénysértő -, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Megjegyzzi az ítélet tábla, hogy az alperes az eljárás során valóban nem tett nyilatkozatot arról, hogy az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja szerinti illetékmentesség megállapításához szükséges feltételek fennállnak, ám amennyiben a törvényszék megállapíthatta volna, hogy az alperest személyes illetékmentesség illeti meg, az sem mentesítette volna az egyesületet a felperes által a keresetlevelére lerótt 36 000 forint kereseti illeték megtérítésének kötelezettsége alól. A személyes illetékmentességnek csupán akkor lett volna jelentősége, ha a felperes személyes költségmentesség vagy illetékfeljegyzési jog folytán nem rótt volna le kereseti illetéket és a törvényszék annak feljegyzéséről rendelkezett volna. Ez esetben ugyanis az illeték viseléséről az eljárást befejező határozatában kell döntenie. Abban az esetben, ha a felperes a keresetlevelére az illetéket leróta, az a Pp. 75. § (1) bekezdése értelmében a perköltség részének tekintendő, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes félnek azt is meg kell fizetnie, függetlenül az őt illető illetékkedvezménytől.

A fellebbezési eljárásban a felperesnek költsége nem merült fel, ellenkérelmét személyesen terjesztette elő, ezért az ítélet táblának fellebbezési eljárási költség viseléséről nem kellett határoznia.

Az ítélet tábla az előtte Pf.II.20.442/2016., illetve Pf.II.20.489/2016. számú ügyekből hivatalos tudomással bír arról, hogy az alperest az ügyben az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja értelmében megilleti a személyes illetékmentesség. Erre tekintettel a fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

D e b r e c e n, 2016. október 18.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottilia s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -